יום ב', כ"ט באייר תשע"ה (18 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

לפעמים הדברים אינם כפי שנראים...

היום אנו נמצאים במעין יום גשר – שבין יום ירושלים של אתמול לבין ראש חודש סיון של מחר.
יום של הרבה מחשבות, הרבה רגשות.
יום שמסיים חודש אייר, חודש בו עם ישראל מעורב יותר בקביעת גורלו, לעומת חודש ניסן, בו הובהלו בני ישראל מבית העבדים של מצרים לחירות עולם בהר סיני בשרשרת אירועים ניסיים.
והיום הוא יום לפני תחילת חודש סיון, חודש בו קבלנו את התורה.

"בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי-יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם--בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַּר סִינָי. וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַּר סִינַי וַיַּחֲנוּ בַּמִּדְבָּר וַיִּחַן-שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. וּמֹשֶׁה עָלָה אֶל-הָאֱלֹקִים וַיִּקְרָא אֵלָיו ה' מִן-הָהָר לֵאמֹר כֹּה תֹאמַר לְבֵית יַעֲקֹב וְתַגִּיד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל. אַתֶּם רְאִיתֶם אֲשֶׁר עָשִׂיתִי לְמִצְרָיִם וָאֶשָּׂא אֶתְכֶם עַל-כַּנְפֵי נְשָׁרִים וָאָבִא אֶתְכֶם אֵלָי. וְעַתָּה אִם-שָׁמוֹעַ תִּשְׁמְעוּ בְּקֹלִי וּשְׁמַרְתֶּם אֶת-בְּרִיתִי--וִהְיִיתֶם לִי סְגֻלָּה מִכָּל-הָעַמִּים כִּי-לִי כָּל-הָאָרֶץ."

המזל של חודש סיון - **תאומים**. חז"ל מלמדינו כי מזל זה בא להזכיר לנו את משה רבינו ואחיו אהרן הכהן, ראשי ישראל שהנהיגו את העם למשך 40 שנה במדבר.
כל זה שותף לכל יהודי ויהודי, באשר הוא, בכל דור מתולדות ישראל.
מה שאולי (קצת) פחות משותף לכולנו – מלבד כמובן ההשקפות וכד' – הוא הזכרונות האישיים של כל אחד.
יש מאיתנו שיכולים לזכור את הימים של לפני מלחמת ששת הימים – מצוקת ימי ההמתנה, חפירת תעלות קברים על ריבוי הקרבנות הצפויים מהלחימה, נאום הגמגום של ראש הממשלה מר לוי אשכול, והגרוע מן הכל – התחושה שימי השואה הנוראה לא חלפו ואף חזרו, הפעם עם "מדינת המקלט", מדינת הבית היהודי לכל יהודי בעולם על הכוונת...
ויש מאיתנו שנולדו וגדלו לאחר המלחמה ההיא, ויודעים עליה רק משיחות, ספרים, סרטים – וכמובן, מהמציאות היומיומית שבה כל אחד מאיתנו חי.

אך למי שזכה, תחושת הפורקן, השחרור מכל המתיחות והמצוקה – היא בלתי נשכחת. תקיעת השופר ע"י הרב גורן, רב ראשי של צה"ל באותם הימים, היא עוררה את הנקודה היהודית גם בלוחמים הנמצאים איתו בכותל, גם בכל תושבי הארץ, גם בליבם של יהודים בכל העולם כולו.

ואם היום אנו חלוקים על מה לעשות עם "תוספת הקרקע" שקבלנו כתוצאה ממלחמה זו, אנחנו חושבים כי יש יותר תמימות דעה לגבי העובדה שהתעוררו לבות ישראל בתפוצות והחלה זרימה מחודשת של יהודים הביתה, עבדכם הנאמנים ביניהם (אחרי סוכות תשל"ו, 1975).

אך מלחמה, או פירותיה, מתוקים או מפוקפקים ככל שהיו, אינם יכולים לבדם להסביר את ההתעוררות הזאת. היא תוצאה של תהליך ארוך-טווח שאולי מלחמת ששת הימים היתה ה-trigger, הניצוץ שהדליק משהו בפנים.

"הוֹדוּ לַה' כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!" [תהלים ק"ח 1]
מתוך פרקי ה'הלל'
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ול**רפואתם השלמה** של כל חולי ישראל

יום ב', כ"ט באייר תשע"ה (18 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

אך לנו נראה כי דמעות של דורות על גבי דורות של יהודים, הבוכים על ייסורי הגלות וכן על התשוקה לחזור הביתה – דמעות אלה, במיוחד של אמהות יהודיות, הן הן ייסדו את התשתית לכמיהה הזו.
ודמעות אלה – **לאן נעלמו**?
אם הצלחנו להעלות תהיה, ואולי אף טיפת חיוך על פניכם בשאלה זו, לא זאת כוונתינו.

הרשו לנו להסביר דרך משל.
ידוע לכולנו שאחת התכונות לכל חומר בעולם היא שניתן לראות אותה. זה נכון למוצקים, גם לנוזלים ואף לחלק מהגזים. אך יש גז מאד נפוץ, ליתר דיוק תערובת גזים – שמה אוויר – שאין אנו רואים אותו על אף שהוא חומר.
גם תארו לעצמכם איזה עולם זה יהיה אילו יכולנו לראות את האוויר... לא היינו יכולים לראות כלום! חסד ה' עושה עמנו. מטרת הבריאה היא ליישב את העולם, ולא יכולנו לעשות את זה אילו יכולנו לראות את החומר שנקרא אוויר.
ואוויר אינו הדוגמה היחידה.
אם נקח כפית סוכר ונבחש אותו בכוס מים, הסוכר נעלם! לא רואים אותו. אמנם, אפשר לטעום אותו אך העובדה היא שלא רואים אותו.
ודוגמה נוספת – הדמעות. אמנם, אנחנו גם מוחקים את הדמעות, אך ללא ספק הן גם מתאדות ו... עולות לשמיים! ומשם?

בשלב זה, נציג בפניכם ניסוי מעניין, בו לומדים איך לנפח בלון בתוך כוס, כך שהוא נשאר מנופח מבלי לקשור אותו. ר' את הניסוי בסרטון זה: בלון בכוס ארלנמאייר
בניסוי הזה, מרתיחים מעט מים בתחתית הכוס על פלטת חימום. בשעה שהמים כבר רותחים, חוסמים את פי הכוס בבלון גומי רגיל. כל עוד שהמים בכוס הם חמים, הבלון מתנפח החוצה בזכות אדי המים החמים. בשלב שמעבירים את הכוס לאמבט מים קרים, ואדי המים שבתוך הכוס מתחילים להתקרר ולהתעבות לטיפות מים, נוצר תת-לחץ (וואקום) בתוך הכוס והוא זה ששואב את הבלון פנימה.
וזה המשל.
והנמשל?
הדמעות של דורות היהודים לא נעלמו. אלא, הן 'התאדו ועלו לשמיים', שם להמתין עד שה' החליט, בזכות האחדות שהיתה בעם באותם הימים ובזכות מסירות הנפש של שנים רבות ושל דורות שלמים, שהגיע המועד להחזיר אותן כטיפות ממש, לארץ המובטחת. ולכאן, בירידתן מלמעלה, הדמעות התקררו, והתעבו לטיפות מים, דבר שגורם ליצירת וואקום בכלי השאיבה הזה שנקרא ארץ-ישראל. השאיבה/הוואקום הזה מושך את היהודים לחזור הביתה...

ואם אתם עדיין רואים את כל זה כשעשוע, כפרי דמיון של אדם לא שפוי, תקראו נא את הפסוקים הנ"ל מירמיה הנביא: "כֹּה אָמַר ה' קוֹל בְּרָמָה נִשְׁמָע נְהִי בְּכִי תַּמְרוּרִים--רָחֵל מְבַכָּה עַל-בָּנֶיהָ מֵאֲנָה לְהִנָּחֵם עַל-בָּנֶיהָ כִּי אֵינֶנּוּ. כֹּה אָמַר ה' מִנְעִי קוֹלֵךְ מִבֶּכִי וְעֵינַיִךְ מִדְּמָעָה כִּי יֵשׁ שָׂכָר לִפְעֻלָּתֵךְ נְאֻם-ה' וְשָׁבוּ מֵאֶרֶץ אוֹיֵב. וְיֵשׁ-תִּקְוָה לְאַחֲרִיתֵךְ נְאֻם-ה' וְשָׁבוּ בָנִים לִגְבוּלָם." [ירמיה ל"א 14-16]

"הוֹדוּ לַה' כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!" [תהלים ק"ח 1]
מתוך פרקי ה'הלל'
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ול**רפואתם השלמה** של כל חולי ישראל

יום ב', כ"ט באייר תשע"ה (18 במאי)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

קבר רחל גם הוא שוחרר בכ"ח באייר, ביום ה-3 ללחימה, יחד עם ירושלים ועוד מקומות רבים בארץ.

צירוף סיפור מותה של רחל להבטחה האלוקית הנשמעת מפיו של ירמיהו הנביא על שיבתם של הבנים, הפכו את דמותה של רחל לדמות המזוהה ביותר ביהדות עם תפילה, בקשה ותחינה. רבבות מתפללים שפכו דמעות כמים על קברה של רחל לאורך הדורות.
רחל מגיעה לתכלית הקשר עם הקב"ה רק לאחר מותה. מותה יוצר היפוך תפקידים בינה ובין אחותה לאה שבמשך שנים היה ידוע בה כי עיניה רכות מרוב בכי. מעתה רחל היא זו המבכה על בניה בכוח תפילה עילאי: (אומר יעקב אבינו) "דע לך שעל פי הדבר (=ציווי ה') קברתיה שם, שתהא לעזרה לבניה, כשיגלה אותם נבוזראדן, והיו עוברים דרך שם, יוצאת רחל על קברה ובוכה ומבקשת עליהם רחמים, שנאמר: 'קול ברמה נשמע' וגו', והקב"ה משיבה: 'יש שכר לפעֻלתך נאם ה', ושבו בנים לגבולם". [מקור]
הדמעות התעבו, הבנים חזרו וממשיכים לחזור – ואנחנו הדור שזכה לראות את כל זה.

ויש כל מיני בנים. ובדרך כלל אנו חלוקים איש עם רעהו על נושאים רבים.
אך, כפי שנזכרנו בשיר של חוה אלברשטיין בדף הקודם: יש משהו ממך בי, ויש משהו ממני בך.
אנחנו ממש מאמינים בזה.
כי מה שכן משותף בנו – הוא הנשמה היהודית שיש בכל אחת ואחד מאיתנו. את זה צריכים להכיר ובזו צריכים לטפח. ועוד יותר – לטפח בייחודיות שלה מתוך הבנה כי הנשמה שלך ושלי נחצבות מאותו מקור.

ואם הזכרנו את עניין התפילה, היום – ערב ראש חודש סיון, חודש קבלת התורה – יש בו מנהג לומר את תפילת השל"ה הקדוש (הגאון רבי ישעיהו הלוי הורביץ) - תפילה על עצמו ועל צאצאיו לילך בדרכי ישרים:

"וּבְכֵן אָבוֹא אֵלֶיךָ ה' מֶלֶךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים, וְאַפִּיל תְּחִנָּתִי, וְעֵינַי לְךָ תְּלוּיוֹת עַד שֶׁתְּחָנֵּנִי וְתִשְׁמַע תְּפִלָּתִי לְהַזְמִין לִי בָּנִים וּבָנוֹת, וְגַם הֵם יִפְרוּ וְיִרְבּוּ הֵם וּבְנֵיהֶם וּבְנֵי בְנֵיהֶם עַד סוֹף כָּל הַדּוֹרוֹת לְתַכְלִית שֶׁהֵם וַאֲנִי כֻּלָּנוּ יַעַסְקוּ בְּתוֹרָתְךָ הַקְּדוֹשָׁה לִלְמֹד וּלְלַמֵּד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת וּלְקַיֵּם אֶת כָּל דִּבְרֵי תַלְמוּד תּוֹרָתְךָ בְּאַהֲבָה, וְהָאֵר עֵינֵינוּ בְּתוֹרָתֶךָ וְדַבֵּק לִבֵּנוּ בְּמִצְוֹתֶיךָ לְאַהֲבָה וּלְיִרְאָה אֶת שְׁמֶךָ".

לכל משפחת קוראי **הדף** ☺,
יהי רצון שתתקבלנה תפילותכם ותפילות כל עמו ישראל ברצון, אמן
חודש טוב ומבורך וחג שבועות שמח!
ברכה ומרדכי

"הוֹדוּ לַה' כִּי-טוֹב כִּי לְעוֹלָם חַסְדּוֹ!" [תהלים ק"ח 1]
מתוך פרקי ה'הלל'
בשמחה ובטוב לבב, בתפילה ליום טוב ונעים לכל בית ישראל!
הדף מוקדש ל**פדיון נפשם** של נעדרי וכלואי ישראל, ול**רפואתם השלמה** של כל חולי ישראל